

ESNAGY JÓZSEF

Proletárzsoltár

VERSEK

Z-füzetek/95

ESNAGY JÓZSEF

Proletársoltár

VERSEK

BUDAPEST

Z-füzetek/95

Sorozatszerkesztő:

SIMOR ANDRÁS

Tipográfia:

DOMJÁN ISTVÁN

© Esnagy József

Első könyv

A fák sóhajával

Szó és beszéd
talán szóbeszéd,
talán valótlan,
talán valló álság,
neonon táncoló
hirtelen villám,
mint szétroncsolt
sziklák a csonton,
ami csak egy
a fájdalomból,
esetlegességből,
ami jön
ma, holnap,
holnapután,
vagy azután.
Szó és beszéd:
versbeszéd
és alkímia,
betűhalmazok
pattogó varangya,
de emberi lélek is,
ha megtelik
vele a mindenség
annyi légszomj után,
mit a fák sóhajával
lehel ki az erdő,
míg a magánytól
irtózó istenek
írnak rá
papírhegyet,
mivel tudják;
nélküle nincs
szó, beszéd,
szóbeszéd,
csak pép és pép
az ősóceánban,
mert nincs még egy ilyen
kemény

gunyoros arcú nép,
akitől
a halál is fél,
mert tudja:
az itt élő
halandó
örökké élni akar
száraz kenyéren
s egy korsó
vízen is ha kell,
meghúzza magát
az üres gyepen,
hol madárdal
és hótakaró
borul rá
minden este.
Még akkor is,
ha vackából,
mint egy kutya
vakkant ki
hébe-hóba,
amikor rárohan
a buta
eső, szél, sár, homok,
vagy egy kóbor társ,
aki szintén
olyan halandó és
szegény
szó és beszéd,
szóbeszéd,
mint ő,
kivel a szabadság
csak mosakszik,
de nem heveredik
le a fűre,
hogy társa legyen
a disznónál is mocskosabb
ólban,
hol takarónak
néhány újság
vonszolódik fölé

és alá,
meg üres Tv-doboz,
hungarocell-darab.
Hol a szemétre vetett
rongyokból
készült kabát
lyukain beömlő
magány,
a dörmögő sötét,
szó és beszéd
beszél róla,
hogyan él! él! él!
s öröme egy szelet
penészes kenyér
mi kucorog benne,
mint hordágyra rakott
kosz és szemét,
míg rémült arcával
lakhelyed
kéri: — Oszd meg
velem otthonod
mennyei királyfi,
mert én nincstelen vagyok,
bár tudom
itt minden a tiéd.
Te őrzöd
a tulajdon szentségét,
ami nem osztható,
mint a vágy,
vagy az ágy,
éppen úgy,
mint a kapzsiság,
az önzés,
vagy a fájdalomtól
gyalult koporsó,
melyben már nincs
hívó és pogány,
gazdag és szegény.
Hol nem kíván társat
a szó:
az emberi beszéd.

Kifosztva

Itt már semmi sem miénk,
csak a gyengén rágó fogak,
az emésztésre alkalmatlan gyomor,
a zsírmirigyek bőr alatt megbúvó dombjai
és a combok renyhe hajlatában
még mocorgó golyók.

— A test petyhüdt
ráncaiban már semmi sem miénk,
mint a hegyről vonuló patak
medrében merülő arany,
csak a föl-fölragyogó lélek.

Működünk, működtetünk

Verset írunk.
Működtetjük a szerelmet.
Tesszük a dolgunkat, ahogy
lötyög rajtunk az idő és mondjuk:
Semmiképpen sem szent a szív!
A szív még másnaposan sem,
amikor kusza álmainkkal
és izzadt lábszagunkkal
lébecolunk asszonyaink előtt
királyként, férfiként. —
S ha elindul felénk a déli szél,
fölturbózódik bennünk
a kamaszkori vágy. Járunk-kelünk.
Működünk, működtetünk,
míg a nappal illatos
és az éj hűvös.

Utak s folyók mellett

Utak s folyók mellett bolyongunk,
mint egy bogár,
hatalmas mezők
zöld sziklái közt,
s nem tudjuk merre,
hová visz a felhőtlen délelőtt,
a villámló délután;
a szeretet és a gyűlölet
örökkévalósága,
amikor a madarak röpte
fölrajzolja égre a szívünk.

Ki hinné?

A csend kupoláin
halmozódunk.
Minden szegletet ismerő
ujjaink tapogatásaival
naponta széttörünk
egy közelünkbe kerülő
üres poharat. Az üvegdarabok
félholdjai mindennap
bevilágítanak arcunkba
és tükörként emlékeztetnek
gyerekkori önmagunkra.
Ki hinné: a szívünk üres.
A létezésünk is üres.
Pedig igyekszünk mogyorófavesszővel
mint egy kísérteties árnyékot
hazaterelni boldogságunkat.

Ok és okozat

Mi vagyunk az ok okozatként,
hogy kigondoljuk újból és újból
sövénylábú fiaink kilombosult
búját-baját, emberi arcát;
a sánta-lábú idő bicegő
parancsaiból adódó szeretetét, gyűlöletét,
a valóság csicseri ábrándjait,
megérett búzagalászait,
szapora nedveit, a szerelem
extázis jajdulásait, kéjes
sikolyait, mivel mi vagyunk az ok
okozatként, éveinkkel
kiteljesedve, lombhullató
platánok kövekkel kirakott
törzsével, a vadgesztenyefák
felgyújtott virágaival
virító, elmúlni soha nem akaró,
fiaink fölé boruló susogó lomb.

Hattyúszárnyakkal

Nyakig a vízben part felé nézünk
s látunk kaleidoszkópot,
szivárványidőt, szivárványarcot,
feledve létező valóságot;
fáról lombot,
lombról suhanó madárszárnyat,
míg szigetet, partot csendben elkerülve
sodródunk
Értől az óceánig
hattyúszárnyainkkal
kutyaúszva.

Késői kóbor lovagként

Késői kóbor lovagként
botladozva arcunkat az ősz
sietve bearanyozza. Ideje volna
arrébb lépnünk a türemkedő
sugártüskék elől, mielőtt föl-
jajdulnánk az ülepedő fény-
pillék szárnya alatt és
csonttá merevülnénk a mélyülő
csendben. Ideje volna ha,
mint matrózok a tengeren, elnyúlnánk
oldalainkon lámpaoltás után,
mert árnyékunk egyre csak rövidül,
rövidül s velünk együtt
minden eltűnik.

Talán

A szoba, melynek falai
kitágulnak, ahogy fekszünk
meredten, talán a világegyetem
süket csendjét kívánja idézni,
hogy félelmeink nagyon is valóságos
képeit megszokjuk
mielőtt feloldódunk Isten igéjében,
hiszen kitiltható már a testünk
anyagtömbje ebből a világból,
hol olyan reménytelenül
egyedül vagyunk.

Proletársoltár

Elvegyülnél-e sárral, piszokkal,
fekáliával, szennyes hulladékkal,
mely elnyelné erőd, tiszta elméd,
fejedet bárhogy is emelnéd?

Kibontanád-e, mint virágszirmot
időnap előtt, ha kell, néma sírod,
hazádért, amelyet kedvesednél,
s magadnál is jobban szeretnél?

S odaadnád-e meggyötört tested,
néhány fillérért szennyezetlen lelked,
hogy valami égi semmiséget
kapj érte; örök üdvösséget?

Felelj, mert felelni nem akármí!
Nem tudsz igaztalan istent imádni.
Nem tudod jól szeretni, ha sorsod
úgy szabja rád, mint koldusrongyot!

Csavarok vagyunk

Csavarok vagyunk mi mindannyian.
Még húzások, meglazítások csavarmenetén
tartjuk-elengedjük vasíveinket
traverzek rozsdamarta faltjain,
hiszen egymáshoz tapadva is hideg az arcunk.
Hegesztett füleinkkel kimarjulunk,
mert testvéreinkkel szót nem értünk.
Romokban hevernek álmaink.
Vakrozda vakítja indulatainkat.
Mégis szenvtelenül ragaszkodunk anyagunkhoz;
a késhez és a bárd hosszúságához.
Dalainkkal koptatjuk a csavarok meneteit,

majd beleköpünk a lavórok lábvizébe.
Így idomítjuk magunkat az európai csendhez:
csavarhoz csavaranya szorítva,
amit meglazítani többé már nem lehet.

Magánzsoltár

Apám emlékére

Mivel nem volt vesztenivalód,
sohasem kellett
hátag fordítanod önmagadnak,
bárki is mondja, hazudja,
ha akartad köptél
a morálisan elvárt
társadalmi küszöbre,
te, a villoni büszke,
hiszen nem volt úr felelted
se pénz, se léha lajhár
hatalmaskodó polgár.
Így nem lettél soha zsarnok bohóca,
mert szabad szíveddel,
proli eszeddel,
mindig te voltál a király.

Méltó vers a méltatlanoknak

Az öncélú nappalok
s az üres éjszakák
megtöltik emlékeink
ezeréves kacatjával
múló éveinket,
hiába vannak realista álmaink,
absztrakt indulataink,
egyre drágább a kenyér,

a cukor, az üres főzelék.
S erre a finomra formált
életre már érvelésünk sincs,
csak nagypofájú,
sokat ígérő és keveset adó
polgártársaink vannak,
hogy dicsérjük méltó tetteikkel
a még ingyen felkelő Napot.

Tapsolsz és örülsz

Versírás közben
a szavakkal összenősz;
bárgyún és mulyán
nézel magad elé,
tapsolsz és örülsz,
amikor átverve látod
szürke mindennapjaidat, s úgy érzed,
mindent átírsz, átfestesz,
körülírsz angyalszárnyakkal
repülve a megtisztulás felé,
pedig csak a valóság
sötét rejtekében vergődsz
kétezer-kettőben
versírás közben,
egy felhőtlen délután.

Apostoli csend

— *Bartos Endre festményei alá* —

Apostoli csend máglyatűz mellett,
hol a szív
sohasem másnapos
elvágyódás, itt maradás,
csupán ecsetvonás vad hullámaként
föltarajasodott zengő tenger.

S e mélytengeri viharban
indulatosan vitázva
úszó vörös foltok szalmakalapos
emberi melegsége ragyog rám,
mintha felderengene újból s újból
az imádkozó Jónás,
Isten újabb elrendelése szerint.

Vers a beszédet beindító szagokról

Minden szagtól beindítva érzem magam,
mert a szagok beszédre ingerelnek,
gondolatok csak a zöldellő mező
közepére öntött ganajra, amelyről
mindenkinek van (volna) egy-két szava,
ahol a szépen fejlődő trágyakukacok,
ganajtúrók s egyéb más szarban tenyésző
biológiai alakzat verbális lehetősége adva van,
nem elfelejtkezve s főleg
nem figyelmen kívül hagyva
a dögre, piszokra szálló szemtelen legyeket,
melyek metaforát, verstani alakzatot, sőt!
itt-ott néha még rímet is kicsálnak
az ihletet kolduló igric-utódból,
ha penetráns szagról, szagokról van szó,
mert amikor nagyon bűzlik valami,

az értelmesnek mondott emberi lénynek illik
néhány intelligens mondatot szólnia
a terjengő bűzről, piszokról,
hogy a középosztálybeli tisztességes polgár
tájékoztatva legyen a szartúró bogarak,
és az osztódással szaporodó
csúszó-mászó kukacok,
valamint az élőhúst, a nyers sebet is beköpő
bögölyök, csont-nyűvő pondrók ténykedéseiről,
ha már Noé bárkájából ezek a fejlődésképtelen
micsodák is kiléphettek a vízözön után a partra
egy szebb, jobb s istenfélőbb világot belakni,
amelyről lehet még valamit mondani.

A kapitalizmus fekete könyvéből

Nem ezt akartuk, nem így akartuk,
mondogatjuk magunkban
néhány féldeci, tiszta lélegzetvétel után
magányunk holddudvarában, amikor
a messzeségről és a sárkányrepülőkről
elmélkedünk hűvös éjszakán.
Nem ezt akartuk, nem így akartuk
a test s a szív üregeit kitakarva,
ülve itt, mint cellájában fogoly,
döbbenen, osztályunktól letagadva,
vagyis, osztályunkat letagadva,
mert az mondják:
mint olyan, nincs többé, nem létezik,
sőt! sohasem létezett,
csak a megerőszakolt ész,
az az istentől s embertől elrugaszkodott
tizenkilencedik századi marxi gondolat dobta be
a köztudatba, hogy e gondolat
életképtelenségét ránk hagyják őseink,

apáink, anyáink, mint vasreszeléket,
melyet lefúj a satupadról a munkás lehelete.
S most itt vagyunk osztálytudat nélkül,
idegenül, bűnösen, hiába volt minden áldozat.

Macska-egér játék

Az egerek tudják;
az éhség nem szolidáris,
és a csend nem jelent békét,
ha falanszter-üres a kamra.
De mégis jó
csodáról álmodozni
és el-elfejtkezni
a testbe kódolt félelemről.
— Talán, talán
ma már nem jön
vadászni a macska — mondják.
Éhsége elmúlt, kihűlt,
akár egy elhullott madaré.

Az es/es

Az esperes úr prédikál,
imádkozik:
az igazsághoz való kánonjogát
hirdeti, miközben
azon gondolkodik,
mi a fene hogy
nem ereszkedik
szószéke előtt térdre
egytől-egyig ez a
megrontott nép?
Bár — meg kell hagynia — a hazát

még ma is
ez az otromba tömeg
tartja fenn,
mely nem átalija tudni, hogy:
Nincsenek szentek a földön,
csak papok,
csak papok.

Jelenleg, most

Ebben az időben, jelenleg, most,
a sandaság nélküli tekintet
összetartozása, összefüggése
volna a lényeges. A felismerés.
A pénzre nem váltható
inkorporáció. A korhoz illő
emlékezet. A szabatos,
jelzálognélküli összetartás
öszönössége, tudatossága.
A ragaszkodás időszerűsége.
A térbe foglalt zene,
amikor elföldelni készül
a múltat megtagadó szemérem.
Most!

Második könyv

Megközelítések

Gyanakszom, a bajok a kevésbé bonyolult dolgokkal kezdődnek, mert a bonyolult szofizmák expresszíven szétmosódnak s a tudat — ritka kivételtől eltekintve — belefeledkezik a lényegből kiágazó részletekbe, melyek szaporodnak, szaporodnak, anélkül, hogy felismerné milyen távol van már az eredeti elképzeléstől. Így újabb és újabb szószaporítással gazdagodik és speciális szálakon fut tovább a végső megoldást keresve, amely nem létezik. De az egyszerű ideák, elgondolások mindent elrontanak, feleslegessé tesznek, világossá alakítják a lényeget. Erőt és elevenséget sugárznak. S úgy tűnik — gátlástalanul —, kevés energiával mindent megvalósítanak. Felfedeznek és hasznosítanak. — Éhes vagyok. — ez az egyszerű mondatocska, milyen intenzíven közöl, tudat valamit, amelyről csak annak van igazán képze, aki valóban éhes s éhezik. S bár ez a biológiai üzenet személyes, akarva nem akarva, rám is tartozik, még akkor is, ha egy elkényeztetett, pufók kisgyerek szájából hangzik el, mert van benne valami rejtett sürgetés, parancsoló fenyegetés, figyelmeztetés. Mennyire más, simulékonyabb hangása volna így: „A szükséges táplálékot már huzamosabb ideje hiányolom s a kondícióm lassan leromlik.” Vagy: „Szomorúan tapasztalom, hogy a szervezetem cukorszintje rohamosan csökken.” Pontos meghatározások, mégis üresek. Ezeknek a bővített mondatoknak már alig van impulzusuk. Vágyuk. Akaratuk. Teljesen ártalmatlanok. Hát ezért vigyázzatok, figyelmezzetek a tőmondatokra!

Globális háború van

Globális háború van, barátaim, globális háború,
csak a golyóütött sebek még alig látszanak, pedig
elindult már a tengermélyi finom morajlás;
a szénmonoxid-hegyek lassú áradása és a
planktonok merülése a sivatagi szárazság,
az oxigénhiányos napfény elől, hiszen szemünk előtt a
töppedő hulladékhegyek egyre mérgezőbbek,
átláthatatlanabbak, és mégis, talán
büntelenebbek, mint a körülöttünk lévő tárgyak
súlyos tömege, hallgassátok csak a csendből
kihallatszó szusszanásokat, ahogy könnyörtelenül
közelítenek felénk, gettóként körül
sáncolva mindennapjainkat praktikus lényegükkel,
amelyből azonban hiányzik már az emberi kéz
melege. Globális háború van, barátaim, globális háború,
hiszen a lényegtelen dolgok lassan lényegessé s a
lényegesek lényegtelenné válnak néhány év alatt,
hiába a fákon lélegző levél, az édes alma harsogó
harapása, a jóízű barack levének szürcsölése,
a kontinentális szenny körbevesz, eláraszt ember-
szabásúnak álcázott lózungjaival, agyatlan-agyas
tárgyaival, képeivel, reklámjaival, melyekből jövőnk
ismeretlen egyenarca tekint ránk, mint megannyi
tengernyi olajtócsába fulladt madár
szárnyatlan repülése. A szívünk is olyan már,
mint megkopott kaptafán egyformára nyesett bőr
megvasalt cipősarok kopogása, amikor nyugovóra tér a Nap
és elmerülünk a sűrű éjszakában, hogy szépzöld fűágyat
képzeljünk derekunk alá s párnának almafatörzset,
míg bogárként mászik végig arcunkon
egy ébredő csillag.

Olyan reménytelen

Olyan reménytelen, olyan reménytelen
a végletek ornamentikája, akár a bikaszemek
pupilla-fókusza, amikor már a vér színe is
csupánacsak színészi kellék. Olyan reménytelen,
olyan reménytelen arról énekelni,
hogy milyen nehéz a fájdalom
és milyen könnyű az öröm ebben a
füledt éjszakában, hiszen egyre nehezebb a bűz
a gyűlölettől, a tisztességtelenségtől,
a megaláztatástól, a semmittevéstől,
amikor a filléreket számolva gondolunk
reményteli holnapunkra. És olyan nehéz,
olyan nehéz kezünkben a ráverő-
kalapács a pillanatfogó és a
reszelő érdes sikkánása, amikor megcsúszik
a rozsdamart vason. S nehéz a lenyesett
gyümölcsfaág is, amikor hálátlanul eldobjuk,
mint az utca szemetét, beletaposva a száraz
homokba, hogy létezésünkkel igazoljuk
azt a sok-sok rosszat,
amit még tenni szeretnénk,
mert úgy hisszük írva van:
Ha már gonoszul cselekedni nem tudsz,
jót ne tegyél ezen a kárvallott világon,
hogy érdemeid elismerése mellett végül is
a pokol tüzére kerülj.

A forró éjszakában

A forró éjszakában hűségem sírboltját emelem,
emelgetem; halott álmaim után kutatok,
egy-egy szellemidéző lélegzetvétel után
homlokomról letörölve az izzadságot,
hogy könnyebb legyen sós vágyaimat
és keserű csalódásaimat tovább fejlesztenem
versírás közben, amikor boldogtalanságomat
felcserélem a mindennapok szürkeségével,
amely síromnál majd véget ér. De csak a csönd,
a csönd holdudvara és egy-egy naivan kesergő ének
hangja jut el zsírtalan fülemhez, habár ez így sem rosszabb
egy elmúlt érzéki szerelemnél, ha már
arról van szó, hogy van-e még önbecsülés és
megértés szívünkben. Amikor már úgy hisszük,
hétköznapi cselekedeteinkből réges-régen
kihalt a hűség és a hála, pedig a
hűség sokkal emberibb az árulásnál,
mert jóval több, mint a meggyötört testből
kiszabadult lélek naiv ösztöne,
melyet valami meghatározhatatlan dolog mozgat
túl a kémiai, genetikai, fizikai
létezésen. Amelyet lehetne úgy is nevezni mint:
isteni mű, isteni adomány, természetfeletti
kánon, még akkor is, ha számunkra ma már
csak nevetséges és főleg ésszerűtlen hősi póz.

Kisvárosi korzó

Istentől lassan távolodva
önállóan lélegzik fauna s flóra,
miként én is
feleségem segítségével
vakarom a hátam,
míg sok-sok
puccos majom sétál
körülottem a korzón
délután, estefelé,
hogy a becsinált-leves leülepedjen
az örökké foglalt WC
ülepre-szabott alján,
miközben egyre több reklámszöveg
dörgölődzik számhoz,
mint sült lapocka
s szívemhez kisgyerek,
miszerint feltaláltattam,
és felfalattam.
Heuréka! Heuréka!

A tanú

— József Attilára emlékezve —

Látni nem láttalak,
csak éreztelek
az osztálytagozódású mocsárbúz felől érkező
szelekben. Konok arcéled
eltakart szemem odva elől,
így nem láthattalak. Mégis
valami különös szeretet
különböztetett meg téged
minden más ismeretanyagtól.
A tudatalattiak bölcs eszméletével
körvonalazódtál emlékezetemben

egyszerűnek, mint a fűszál,
és bonyolultnak, mint a kiterjedt szélességű
mező, hol a bogarak és a lepkék
cserkészik be az ismeretlen időt
a gyarapodás és szaporodás ösztönével.
Így, tanúsíthatom,
még ma is létezel, mint a Torinói lepel
Krisztus vérző sebével.

Lehetetlen volt

— *A régész Kőhegyi Mihály emlékére* —

Hogy mit rejt a szív, az éppolyan talányos,
mint az, hogy mit rejt a föld mélye a humusz alatt.
Mi már tudjuk: ez az évszázados, sőt évezredes
paplan rád is rád borult,
nagyon is méltánytalanul túl korán.
Talán, ha kevesebb ügybuzgalommal, mondhatnám
kevesebb horatiusi tűzzel intézted volna sürgős ügyeidet,
holmi szarmaták, kunok s más itt tanyázó népek
sírhandjainál, sírdombjainál...Ha kevesebb vehemenciával
küzdöttél volna az adott kor szellemével, furfangjaival,
kisszerűségeivel, szívet-lelket keserítő üzelmeivel.
Talán. Talán, ha... — De hát vannak ugyebár dolgok,
halaszthatatlan tennivalók, amelyeket csak én... én...
amelyeket lehetetlen volt másokra testálnom,
hiszen amúgy is annyi még
a múltunkat mítosszá tévő mozzanat, — sottogod
sírodból kiszólva ebből az életből és hazából
egy kissé már kiábrándított nemzedéknek.
És én már nem válaszolhatok neked,
csak elgondolkodom azon,
hogy milyen pimaszul nem feleltem semmit
hozzám intézett utolsó kérdésedre,
inkább elmenekültem előled,
amikor a hangzavarban felém hajoltál
a tenyeredet kagylóként füledhez tapasztva.

A költészetről

A költészet, mint sűrű erdőbe tévedt
rühes angóra macska,
csimbókos pofával nyávog,
így senki sem engedi be
kényelmesen berendezett otthonába.
Miért is!? A szükségletek kielégítése céljából
teljesen sükségtelen. Sőt! egészségügyi szempontból
nemhogy fontos, de nem sükségszerű. —
A költészet nem egészen normális,
mivel egyáltalán nem olyan, mintha a józan ész
által felfogható része lenne
az ide-oda csapongó
értelemnek.
A költészet olyan korhú valóság,
amelyről a közbeszédben
szemérmetlenül kevés jó szó hallható,
hiszen a fülünk halláskárosult,
s az értelmünk olyannyira piromániás,
hogy nem tudja felfogni:
üres és féktelen
a lelkünket kitöltő sötétség.

A vers

A vers spirituálé. Intellektuális magány.
Pecsét egy meg nem kötött szerződés alatt.
Levegőmennyiség. A szellem
kifejezésére alkalmas betű, szó, mondat.
Magából kinyúló
tejútrendszeren kívüli csillagrendszer.
Jácintpiros gránitféleség.
Alkohol. Borszesz. Denaturált szesz.
Szellem(esség). Elmeség. Ész.
Szellemi képesség.

Alternatíva hiányában néhány hülye
érintkezése, érintkezési formája.
A világ szellemi őselvét hirdető,
idealista elmélet. Marxi relegáció.
Megszólalás. Balekkép. Lépés
a szabadsághoz, az elszigetelődéshez.
Kóros elváltozás a lélek intimebb helyén.
Ajándékozás. Kabát. Kabátka. Zubbony.
Cetfaggyú. Cetvelő. Cethúgy.
Orsó. Orsóállatka.
Ondósejtek keletkezési és fejlődési folyamata.
Hegy. Hegytető. Hegyorom.
De sohasem ábránd, sohasem felhőtlen lelki hevülés,
előkelő elszigetelődés, jajongás-nyafogás,
önfertőzés, önkielégítés és felcsévélés,
unalmas játékfilmszalag.

Nem lehet megtagadnod

Az embervértől rozsdásodó kard hüvelyé
éppen olyan szomorú látvány,
mint egy trópusi medence felszínén úszó
meggyilkolt ember teteme — mondod,
és örülsz, mert azt hiszed
nem létezik ennél
pontosabb kifejezése a döbbenetnek,
hiszen nincsen borzalmasabb dolog
a véres kard és a fölpuhadt test
iszonytató valóságánál.
Nincsen szemléltetőbb bizonyossága a gyűlöletnek,
amely már-már végzetesen hasonlatos
az elvakult szeretethez.
S e frivol valóság elől kitérned nem lehet.
Nem lehet megtagadnod
sem elfogadnod létezését, hiszen
adott időben, adott helyen
lehet bármelyik variáció lehetőség.

Bizonyosság arra,
hogy egy-egy bizarr hasonlatnak is lehet köze
a teljesebb élethez, boldogsághoz,
mivel őszintén szeretni vagy gyűlölni
csak azt lehet, ami eredendően emberi,
ami a sors által kidekázott szimmetria
bárhol, bármikor,
bárhogy is.

Előkép az elmúláshoz

Mitévő leszel, ha bárhol, bármikor
hirtelen jön? hiszen
egyre hangosabban horkolsz
az orrsövényferdüléstől
és a szív nehéz ritmusától,
és a poliptól, amely kinéz orrüregedből,
mégsem vigyázol magadra félelemből,
megalkuvásból, inkább figyeled tovább
a magzatburok
és a tojáshéj repedését; a megszületést,
mivel nem vagy már kisgyerek.
Mégis gonoszul vágyakozol a cserbenhagyásra,
lélektelenségre, megváltoztathatatlanságra,
amikor a vérpirosra érett cseresznyét
és a maradék ételt megeszed,
s kiteszed a macskát a komor éjszakába
egeret fogni, pedig tudod,
veled együtt fél szegény,
mivel minden élő arc-színét eltakarja
a mocskos éj, és csak a fekete és a szürke
fénylik ki a félkaréjú holdból,
mert a fény csak azt ragyogja be,
aki már nem lehet sötétebb.

Távolodó arccal

— Kelemen Márton emlékére —

Ha valaha még a Pázmány Péter utca sarkán
szellemarcunk elsuhan és az úttestre
kiömlő sörhabok cigarettafüstje szétterül,
lesznek dolgok, amelyekről majd nem beszélünk,
hiszen a kósza emlékezet betonkoszorúi alól kibúvó
hangunkat az élők zaja úgyis elnyeli, és valószínű, hogy
forró bölintásainkra már egyetlen élő sem felel.
Mégis, távolodó arccal arról ejtünk majd szót,
hogy az ember sok-sok elmúlt év után is
még mindig mennyire felkészületlen életre,
halálra, mivel csak önmagát képes
kíméletlenül ölni (s szeretni),
és hogy sohasem szokja meg
azt az istenien szép emberi hazugságot arról,
hogy egyszer mind föltámadunk és kiválasztottakként
élünk majd tovább. S beszélgetés közben
észre sem vesszük, hogy a valóság
újból s újból leteríti szívünket,
hiszen a táj, amelyben bolyongunk,
olyan homályos,
olyannyira szürke, hogy hiába rajzol
éles képet róla az emlékezet, egyre közelebb,
egyre közelebb érezzük magunkat
az elmúláshoz, mert fülünkben halljuk a szót:
„Az értelmes létre
nincsen egyetlenegy kimódolható hely sem,
egyetlenegy ember által kimódolható szabály,
ha szomorú a nyár
és a Nap forróan nem ragyog.”

Ha befröcsköl

Temetetlen holt az emlékezet.
Ide-oda csapódik, sodródik
tehetetlenül, összezúzódva,
sebekkel teli,
mégsem fáj annyira, mint a gyűlölet,
ha befröcsköl időt és teret.

— Csak szép emlékeinkkel együtt
volna jó meghalni,
csendben felszívódni
váratlanul hosszú utazásunk után,
hogy ne cipeljük magunkkal félreértéseinket,
gyűrött meghasonlásainkat,
amikor hirtelen, észrevétlenül
elfogy előttünk az út
öröknek hitt
elevensége.

Mindennap

Mindennap meghal valaki,
hiába óvod,
fénye eltűnik,
csak az árnya sűrűsödik rád,
mint a lemenő Napé.
Az élők lobogása ma még betakar,
akár egy múltó szerelem
fájdalma a szíveden,
de már sietnek feléd
láthatatlan szellemek,
mint futó csillagok, és föléd terítik
az űri csend sötét burkait.
S míg szívedben a magány
tragédiáinak zümmögését

hallgatod, akár a letarolt
erdők lihegését a hűvösödő szélben,
a némaságra ítélt szavakat a szádban
már csak a cserjék és a röptető madarak
bújtatják el szemérmesen,
hogy férfiként élvezhesd a levelek asszonyi
nyöszörgését, amikor a tar mezőn sárgán
kivirágzik a fény lobogó bokra,
s megnyílnak a felhők hűvös folyosói
a homokká örölt kövek tengerpartjain,
ahol naponta egygyé olvad a szeretet
és a gyűlölet elnyűtt serege.

Meghalni nem nehéz

Meghalni nem nehéz. Elegendő
egy véletlenül eltévedt mosoly,
máris felébred a féltékenység
titkolt hallucinációja,
s az apró bogarak által kivájt lyukakon át
máris fölcsap a hullabűz.
Meghalni ma már nem olyan nehéz.
Elegendő egy boldogtalan vers,
mely felett elmerengsz,
melynek átérzed mélységes bánatát,
mert a költő szíve olyan üres és sötét, mint a kor,
mint az átláthatatlanná öregedett éj,
mint a körtefán törött szárnnal gubbasztó madár,
mely lassan behull az éjszakába.
Mert meghalni nem olyan nehéz, hiszen elegendő
két tankhajó összekoccanása,
összeütközése. Egy rosszul fölépített
épület. Kokainüzlet. Fegyverüzlet.
Vagy az öt földrészt hirtelen elöntő

felmelegedett tengerár,
a törékeny vegetáció máris eltűnik,
mint a partról leszakadó fűzfa lombja,
amikor elindul a víz felé.

Végigvonul

Még itt vagyok.
Még itt siratom a hó-szagú délutánok
madarainak távolmaradását.
Ülök a kihűlni készülő kályha mellett,
simogatom az elmúlt napok és évek
vissza nem térő lehetőségeit,
fáradt mozdulataim elmaradt távlatait,
amikor végigvonul gerincemen
a tökéletesen kialakult szeretet,
amely olyan mulandó már, akár
a holtra vált emlékezet, mint a pirulni képes
gyerekarcodon szemérmedet betakaró
rézbarna, frissen festett frizurád,
hogy valóságossá legyél újból
és újból, mint az almafa alatt
meztelenül didergő,
ölelésre váró első asszony.

Bizonyos esetekben

Megszületni annyiféleképpen lehet,
ahány kis ejtőernyővel indul útra
a nyárfa magja, a pitypang sárkányrepülője,
de megsemmisíteni a létezőt észrevétlenül
a kaleidoszkóp szétszórt fényeivel már
bonyolultabb, hiszen elpusztítani valami élő
a már kipróbált eszközökkel: kerékbetöréssel,

karóbahúzással, akasztással, elégetéssel,
vízbefolytással már aligha lehet, ha nem akarunk
túl feltűnőek lenni, vagyis inkább
észrevétlenek szeretnénk maradni, mivel a szeretet
álarcán nem kívánunk ujjenyomatott hagyni,
mert hibáinkból hamar bizonyos következtetéseket
vonhatnak le az emberek s azt mondják majd:
Csak a nagyon okos és csak a nagyon ügyefogyott
cselekedetek hasonlítanak bizonyos esetekben
egymásra, akárcsak az éhes
és megsebzett állatok, mert valahol minden
pillanatban kis ejtőernyőjével leszállva
megszületni s nem elpusztulni készül valaki.

Időhatározók

Simor Andrásnak

A szem sugárzó. Ez az egyszerű
jelzős szerkezet csupán jelölés,
indítás egy vershez, bár gyenge, elhasznált,
elnyűtt, kifacsart, de hát kell a szóürügy,
a mondateszköz
a kicsorduló gondolathoz. A szem úgyis azonnal
improvizál. Forog egy istenadta körben.
Fluoreszkál, foszforeszkál, atom-könnyfelhőt és
hullaesőt hullat egy eltévedt alkonyatban,
míg villanófény suhan el a jojózó pillák rései közt,
mint ibolyántúli holnapok a szembogárban,
ahol az ózonréteg már átszakadt,
szétnyílt, kilyukadt megunva
a civilizáció által termelt dögszagot. Megunva
az Istennel való egyoldalú beszélgetést, intést:
— Vigyázz! A lélek elszakad s a fény felszáll
Isten országába, a Trón körül virító
Paradicsomba, amely már amúgy is fenségesen

ragyog ma, azonnal, most, időtlenül időn túl,
valaha és ezer-és ezer évig,
sohanapján mindörökké,
mert a fény szem-sugárzó. Még.

Kérdés Nagy László meghalt szívéhez

Emberi arcom lassan fogyóban.
Egyre valóságosabb lesz
semmitmondó üres tekintetem,
amely már semmivel sem jobb, mint a
processzorok mindentudó monitor-
tekintete. A mező is egyre szomorúbb
a súlyom alatt, amikor könnyedén
hatvan lóerővel vágom-taposom,
mert ez a mód nem olyan természetes számára,
mint a kaszát suhogtató emberi kéz.
A szerelem üdesége sem kavarog már
csodabogár szívem körül, hogy legalább
szép emlékem maradjon a születő
reggelekről és a haldokló délutánokról,
mert a vers is olyan szomorú és
érdektelen már, akár az őszi szél,
amikor belekavarodik a csupasz éjszakába.
Ezért kérdezlek téged, aki nem is olyan rég
még kortársam voltál,
megcsókolnád-e kipirult arcomat,
amikor félszegen lépdelek néhány
forinttal zsebemben a boltba
sót és kenyeret venni?

Harmadik könyv

Feltámasztom fiatal arcodat

A formának eleget téve szeretlek:
alábukom, felmerülök,
hallgatózom a lampionfényű
kisvárosi éjszakában.
Kővé változva pörgetem
napfényes álmaimat.
Apró kavicsá török.
Az irdatlan homályban
átvedlek homokká,
amely halottaim koporsóján
kopog. Karjaimra támaszkodva
rád emlékezem, mert kreatívabb
az emlékezet, mint a valóság.
Feltámasztom fiatal arcodat.
A szeretet görnyedt derekát
kiegyenesítem. —
Feszülő testedet
tekintetemmel ringatom,
amint aláhullsz,
mint folyó árterében álldogáló
szomorú fűz.

A Notre-Dame-i toronyőr három mondata

Ijesztően csúf arcomra már
csak a szerelem
csalhat könnyet,
hiszen a szerelem
fölszabadít gátlásaim alól.
Szerelmesen boldogan elhiszem,
hogy Isten teremette
ezt a szenttelen világot
és púpos hátam tömör D betűjét.

S még azt sem bánom,
ha a harangkötélen, mint egy majom
céltalanul lengek az űrben,
mely ürességével hív
s csillagaival marasztal.

E perctől kezdve

E perctől kezdve hallgatnom kéne már,
mert a szavak ezentúl csak elválasztanak,
nem közvetítenek két romos szív között,
pedig a hajnal ma kivételesen szép.
A szőlőlevelek harmatosak.
A rózsák csendesek és a bogarak
nyugodtan alszanak.
E perctől kezdve hallgatnom kéne már,
mégis arról beszélek, hogyha véletlenül
nem találkozik két szív, akkor céltudatosan
nem érdemes, nem érdemes keresni egymást
még akkor sem, ha élni csak szeretve jó.

Simogató kezed

Az eldugult vízvezeték csövein át nem értelek,
mivel csak sziszegésed hallom
áthullva íveken, csatlakozókon,
T-elágazók labirintusán,
míg turkálók a bűzelzáró
szappanszagú mocsarában,
hol igyekszem megtalálni a bajt
e közép-európai WC kagylóban,
mert mesterre nem telik.
S hiába menekülsz előlem
a szíved mégis visszahúz

hozzám, habár már
elfogytak számból a szép szavak
és csak a szakszerű beszélgetések
maradtak meg s az ünnepek utáni hangok.
Éppen ezért segítesz nekem.
Simogató kezed egy százas
csavarhúzóra tapad.
Gyűrűid AWAB bilincseit odaadod nekem
mosogatáshoz szokott ujjaiddal,
hogy a csereszabatos szelepek nyílásait
pontosan és tisztán illesztve
a helyére tegyem.

Hogy testemből kifolyjon a tűz

Szerellemmel fizettem mindig a szerelemért,
hogy testemből kifolyjon a tűz, mint izzó salak,
s imádkoztam Isten kegyelméért,
hogy sokáig élvezhessem a napot,
hogy beszívhassam a virágok kóbor illatát
és jéghideg cseppjeit a múlt időnek,
mert tudtam, fiatal erőm egyszer majd eltűnik
erős karjaimból s többé már nem érzem
törtető ellenségeim izzadságszagát
és békésen szomorú barátaim édes könnyeit.
Ezért hát nyakamba vettem
egy bégető barikát
a megszületést ünnepelve,
hogyha majd valamikor keserű lesz
számban az étel,
és gyomromban savanyú lesz az ital,
arra gondoljak csendben megpihenve,
milyen jó volt a lányok szerelme,
s milyen nagyszerű volt simogatni
az öröm fanszörzetét.

Hetven

— *Bartos Aranka születésnapjára* —

Aki hallgat, mert elszorult szíve,
az csak könnyével hívhat társnak
madarat, macskát, kutyát és libát
bentlakót, vigaszul, akárhányat.

Hetven csupaszon, de százhetven év
bölcssége egy törékeny testbe',
olyan, akár a vízililiom
orbitálisan libegő kelyhe.

Olyan az, mint tengert úszó hálnak,
ha vizet nyel, szálló buboréka.
ki mégsem kíván semmit magának,
csak néhány szép percet néha-néha.

Hetven év csupaszon, de ezer év
öröme, bánata, mintha benne élne,
míg ligete virágszeméből
kihull a fény vak időtlensége.

Hármincöt év után

Kedvesem, kihez mindig szép szavakkal
szóltam, ma csak a fájdalom
szigorú szavával szólok hozzád,
hiszen éppen ideje, hogy tisztázzuk végre,
szeretjük-e még egymást
márciusok tavaszt-hozó melegével,
vagy hideg tél ül csak szívemen s szíveden,
hiszen alig vettük észre, hogy a hétköznapi
rideg szele szállt ránk,
s nem maradt egy kevés ünnepi örömünk sem
fehér abroszok vasárnapi terítéke előtt.
Hajnali fényben írom e szomorú verset,

míg szép szemed barna színére gondolok.
Hajam pókháló fonata hull, hull arcomba,
mint a nap felkelő fénye. Gyere hát! Kelj fel.
Ülj ide mellém s mondd el, mi történt velünk
harmincöt év emésztő sugarában!
Mi történt velünk a múlt évek kopott üvegén!
Maradt-e még valami jó és szép szívünkben
ha lefekszünk este egymás mellé dideregve?
És ne félj kedvesem az őszinte szótól, ha szeretsz még,
mert csupán azt akarom, lásd,
magam sem értem hova tűnt az a tavasz,
amelyet örökre neked ígértem,
csak válaszolj, szólj hozzám vigaszul újból s újból
őszinte szeretettel,
s mondd el végre, hogy megértsem:
nem halt meg,
csak fiaink ifjú szívébe költözött a szerelem.

A kígyók szigetén

E pokoli hely, amely talán nem is hely,
csupán tengerecskéből kiemelkedő
korall-sziget, belakva jámbor
fajtámbeli testvéreimmel, hozzám hasonló
rokonaimmal, csúszó-mászó, sok nyelvöltögető
hajléktalannak tűnő bolonddal, indához hasonló
nyelvemet használva tapogató eszközömmel,
versenyezve széltől zúgó levelekkel,
szisszenek, vagyis inkább sziszegek,
ha felém lép óvatlanul egy emberbőrbe bújt szamár,
vállán puccos pántos, szíjas tarisznya,
kezeiben hosszú és kemény görbebot,
hátán lazára terített királyi rongy,
míg lábszárán
csupán csak üszkös nyersbőrharisnya, de a talpát
védi surranó bakancsa,
s orra alatt, mint fogkefe,

pici bajsza zizzen-moccan, bár fejcskéje már
csendesesen őszülőcske,
de azért még rá-rábámul a bögyös nőre,
ha feléje surran teremtőjének isten-vétke;
egy emberbőrbe bújt szamárléány,
kinek a szája állandóan jár, mivel
pulykaméreggel van teli,
mert többrendbeli húségét meg nem szegheti,
bárha csak egy emberbőrbe bújt számbeli,
ezért bele-belemar a szomorúan szóltan szamárfiúba,
aki olyan türelmes, akár egy elsőrendű
göndörszörű birkabeli rendbeli.

Állatmese

Utódaimnak

Már fölfedte kilétét
a hatalmas testű dinosaurus.
Patafeje hamvas,
mintha nevetne, pedig nem nevet,
csak szívélyesen egy szép jó estével köszönt.
A parkolása már-már megoldhatatlan.
Az aszfalt még járható a számára, de
az a sok ideges dinosaurus körülötte,
azoktól megőrül szegény.

Otthon kényelmesen beül a kádba.
Csönd.
Utána köpök,
ahol már
többen is fürödnek. — Tudom
nem valami esztétikus,
ezért összeülekezem három barackfavirággal,
hiába ordítanak ki rám a vízből.
Lóg(oly)óm integet.
Citromseggű gyerekkorom is integet.

A dinosaurus kiszáll a vízből.
Szárnyai nőttek.
No lám! mit tesz a teleköpködött, telepisilt víz.

Körül állják a pulykafejű húszévesek.
Néhány költő is van közöttük.

Negyedik könyv

Szonett-pár

1

Paul Cézanne „Az akasztott háza” című képe alá

A Mester szomorúan hallgat.
Nézi-méri a fény anyagát.
S ahogy föllángolnak színei
már látom, mélyen őrzi a ház

a holtember lelkét s szellemét,
a bűn súlyos fájdalma szerint
átjárva a fák és a bokrok
sejtelmes nagy lobbanásait.

És szívemben megborzong a táj,
míg nap-barnán ködlik a halál
szembenézve hosszan velem is.

És látom a derengő fényben;
a fák alatt bolyong sötéten
sorsom istennője: Nemeszisz.

2

B. Mikli Ferenc seccói alá

A Mester bölcsen hallgat. Csöndes
mosolya oldja a fény anyagát.
S ahogy föllobbannak színei
már látom a megfestett csodát:

a Fiú lelkét és szellemét,
a szeretet mély fájdalma szerint,
átjárva a boltívek alatt
a szív örök lobbanásait.

S látom a kereszt alatt az anyát,
aki siratja egyetlen fiát,
miként ha siratna engem is

anyám, míg nézem a hugenotta
csendben az emberkéz alkotta
csodát, mely örök, mint a genezis.

Születésnap i vers

Siess a fény felé,
ha már megszülettél,
és öleld magadhoz,
mást úgysem tehetnél.

Nyisd ki éhes száját
a szépnek és jónak.
Pusztítsd el velünk
a csúfat s a rosszat,

„A bujdosó nap” vár;
sorsod hű kegyelme,
mi kést szorít rád, mint
ölni képes elme.

A szívünk szennyesét
már mossa, ki hallgat.
Újból leigázták
mamát a hatalmak.

Mondd el, hogy „Nagyon fáj”
a meghaló fáknak,
mik úgy dőlnek eléd,
mint futó sín-ágak,

hogy kevés a jó szó,
a szép, ami élet!
Ha kisfiú volnál
segítenék néked.

Ima hálaadó ünnepen

Uram! ki annyi jót adtál,
most visszaadnám szép csöndben,
csak gyere, tudod hol lakom:
a Családi-légvár ötben.

Jöhetnél hozzám társtalan.
Jöhetnél bár minden este.
Meglátnád milyen bánatos
az ember magányos lelke.

Láthatnád, hogy milyen sötét
homályosan szürke arcom,
s én visszahallanám, zokogsz
a zord, hullámverte parton.

Megfoghatnánk egymás kezét
pontosan úgy, ahogy régen,
s elmehetnénk valahová
együtt, némi sétaképpen.

Leülhetnénk itt-ott néha,
beszélgetni erről-arról,
hogy mi mindent tettél értem.
Hányszor kihúztál a bajból.

S én hálátlan eb maradtam.
Még meg sem köszöntem szépen,
hogy védtél engem Istenem
nap-nap, vízen és kenyéren.

Ha te tudnád jó pártfogóm
hányféle nagy bajba estem,
míg hagymák, saláták, babok
mind kirohadtak a kertben.

Szelek törték ki bokraim.
Galád-nép fáimat nyeste.
Őrbódében állhattam ott
a termést mégis leszedte.

S országomat is lopta sok
vigéc, bárdolatlan érdem.
Csak szép hazám akarta mind
szébbé tenni — persze értem...

S most itt állok hű csillagok
fényénél, mégis sötéten,
mert nem védsz te már gondtalan
megbocsátható szemérem.

Bár egyszerű szót keresek,
mi nem ködösít, nem ámít;
nem tudom meddig hagyhatom
közzszemlén e nép csodáit!

— Uram! ki annyi jót adtál,
most visszaadnám szép csöndben.
Csak gyere, tudod hol lakom
a Családi-légvár ötben.

Szabad áramlásban

A csendben éles villanás.
Szikrázik a reggeli köd-
ben hulló csillag-zuhanás.
S fölnéz a Nap, mint a tök
a kertben, s pirul, ragyog,
míg lassan eltűnik a Hold.

S fölzörgeti a kerteket
a szél, mégis a csönd marad
veled Jézus, te kiszögelt.
Válladra ülnek a madarak,
s átszúrja fény a melledet
hogy kizöldüljön a kereszt.

És kizöldül a fakereszt
(Távoli naptól robbanás.)
A keresztfáról leemel
tizenötmillió Júdás
s azt mondja: Nekem van hazám,
melyet szeretek igazán.

De a Golgotán fölpörög
a szó. Jajgat és megtagad.
Harminc ezüstpérez zörög
a deresedő fű alatt.
S fülemben zúg egy régi dalt
a szél: „Ez a magyar Ugar.”

Kallódások

A polc üres. A tányér alján
csupán néhány szétmorzsolt moszat.
Mint tankhajó a tenger árján
le-föl a némaság bólogat.

Éjszaka jön, sötét, magányos.
Hörgő, mint vulkanikus hegyek.
A cűg önmagától dagályos.
A zajok fáradtan intenek.

Megnyúlt árnnal kódorog, szuszog,
mosogat a tál, a kiskanál.
Már mozdulni is alig tudok.
A kertben a szél babot kapál.

S rikoctozik az asztaltábla.
Kinyílik a vén szekrényfiók.
Fölszáll a gőz, a forró pára.
Dísztelenül pirul a pirog.

A sötétben minden eldugul.
Az idő lassul, az óra jár.
A polcról a morzsa földre hull,
és fölzúg egy eltévedt bogár.

Felém fordulnak az ablakok.
A résnél valaki kandikál.
Látom, kint is, bent is én vagyok.
Kezemben hamleti koponyám.

A cinizmus éneke

Megnézem jól, mi végre termett
hálóba hal, kasza alá búza,
ha a tenger súlya megremeg
és a Nap bárkáját mélybe húzza,
akár a szív, ha elmerengett.

Kezemből fecske száll; holt madár.
Én röptetem, mivel szárnya nincsen.
Mefagyott. Döglött. Kimúlt. Halott.
Dobom, tán életre kelti Isten.
De nem szállhat fel sohase már!

Nézem, akár egy bús hontalant.
Beszélek hozzá. Száz nyelven értek
gúnyolódni, sírni, nevetni;
gyűlölni azt, mi rossz s nem érdem.
Huncut lettem s nagyon csintalan.

Már úgy végzem minden dolgomat,
hogy helyzetem újból s újból mérem.
Méretegem mi munkám van itt.
Mit teszek jól. Kihez, mihez mérten,
dimenzionálva az álmomat.

Végül eszem egy jó bablevest,
de megnézem, hússal főzted-e.
Jó e ruhámhoz az alkalom;
szemfedőm ki, hogyan szabja le,
hogy bambák közt a sírban ne keress!

Szellem-ballada

Bekopog az ablakon.
Kipp-kopp, zörög, kiabál:
Kőkemény már a fekhely!
Nem nekem való ez az ágy!

Szomorúan int felém:
Gyere, mert szívem kihűl!
Szoríts magadhoz, szoríts!
Ne hagyj magamra egyedül.

S ahogy lép felém, foszlik
lényege; a lét-erő.
érezem romló hússzagát,
mi ő, de már mégsem ő.

Élő arca eltűnik,
a holt riogat tovább,
rám hagyva a meggyötört
lélektelen matériát.

Tartalom

<i>Első könyv</i> / 4
A fák sóhajával / 5
Kifosztva / 8
Működünk, működtetünk / 8
Utak s folyók mellett / 9
Ki hinné? / 9
Ok és okozat / 10
Hattyúszárnyakkal / 10
Késői kóbor lovagként / 11
Talán / 11
Proletárszoltár / 12
Csavarok vagyunk / 12
Magánzsoltár / 13
Méltó vers a méltatlanoknak / 13
Tapsolsz és örülsz / 14
Apostoli csend / 15
Vers a beszédet beindító szagokról / 15
A kapitalizmus fekete könyvéből / 16
Macska-egér játék / 17
Az es/es / 17
Jelenleg, most / 18
<i>Második könyv</i> / 20
Megközelítések / 21
Globális háború van / 22
Olyan reménytelen / 23
A forró éjszakában / 24

Kisvárosi korzó / 25	
A tanú / 25	
Lehetetlen volt / 26	
A költészetről / 27	
A vers / 27	
Nem lehet megtagadnod / 28	
Előkép az elmúláshoz / 29	
Távolodó arccal / 30	
Ha befröcsköl / 31	
Mindennap / 31	
Meghalni nem nehéz / 32	
Végigvonul / 33	
Bizonyos esetekben / 33	
Időhatározók / 34	
Kérdés Nagy László meghalt szívéhez / 35	
<i>Harmadik könyv</i> / 38	
Feltámasztom fiatal arcodat / 39	
A Notre-Dame-i toronyőr	
három mondata / 39	
E perctől kezdve / 40	
Simogató kezed / 40	
Hogy testemből kifolyjon a tűz / 41	
Hetven / 42	
Harmincöt év után / 42	
A kígyók szigetén / 43	
Állatmese / 44	
<i>Negyedik könyv</i> / 48	
Szonett-pár / 49	
1 / 49	
2 / 49	

Születésnap vers / 50
Ima hálaadó ünnepen / 51
Szabad áramlásban / 52
Kallódások / 53
A cinizmus éneke / 54
Szellem-ballada / 55

Készült 300 példányban

Ez a

példány

ISBN 963 430 254 8

ISSN 0866-4420

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2002 Vasas-Köz kft nyomda

Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság

250,- Ft

*Nem ezt akartuk, nem így akartuk,
mondogatjuk magunkban
néhány féldeci, tiszta lélegzetvétel után
magányunk holdudvarában, amikor
a messzeségről és a sárkányrepülőkről
elmélkedünk hűvös éjszakán.*

A kapitalizmus fekete könyvéből

